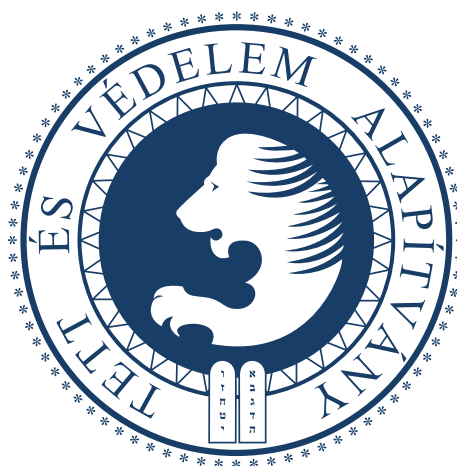

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2017. OKTÓBER

BRÜSSEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2017. október	11
További antiszemita gyűlöletcselekmények	12
Közösségi hírek, reakciók	14
Hivatalos és civil reakciók	15
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	16
Egyéb hírek	17
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	19
A hónap krónikája	20
Kapcsolat és támogatás	21
Felhasznált irodalom	21
Impresszum	22

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közlésezi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány októberi monitoringtevékenysége nyomán antiszemita gyűlöletcselekményt nem rögzített.

A *További antiszemita gyűlöletcselekmények* fejezetbe ebben a hónapban három hír került. Mindegyik eset a rongálás kategóriájába tartozott és minden esetben ismeretlen maradt az elkövető kiléte. Az első esetben állampolgári bejelentés érkezett Alapítványunkhoz, melyben a budapesti Kaptárkő utcai buszmegálló burkolatára festékszóróval ezt a feliratot firkálták: "Pusztulj rohadt zsidó Soros!". Alapítványunk munkatársai szakértő segítségét is kérve, megtisztították a buszmegállót. Szélsőséges graffitik kerültek fel az ELTE jogi karának Kecskeméti utcában található B-épületére is. Az egyik oszlopra egy nagyon elrontott horogkeresztet is fűjtak. A harmadik esetben obszcén, kirekesztő feliratokkal volt tele a Gyerekasúttól a hűvösvölgyi nagyrétre vezető út. Ezeket az önkormányzat Szövetség a II. kerületért frakció tagjai takarították le.

Október hónapban nem volt az Alapítványnak hivatalos eljárásban kezdeményezett ügye, illetve korábbi ügyeinkkel összefüggésben sem kaptunk értesítést azok előremozdulásáról.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket való Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések

elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chabád EMIH, a reform irányzatú Szim-Salom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a **Tett és Védelem Alapítvány** által életre hívott **Brüsszel Intézet**, az **Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)** által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoringmunka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoringmunka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az

Intézet létrehozta és üzemelteti az **+36 510 0000** számon elérhető **FORRÓDRÓT**-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A **Brüsszel Intézet** kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott éppen megtámadott csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, melyek hosszú idő óta ki vannak téve ennek.

Annak hosszas bizonyítása pedig szükséges, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Egyrésztől felbátorítja az elkövetőket vagy akár másokat, hogy a jövőben hasonló cselekményeket kövessen el, másrésztől pedig az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szegényt is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlöletmotivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlöletmotiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

¹ Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

² Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

MÓDSZERTAN³

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöletcselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja⁴ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁵
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntetést. Az újonnan elfogadott Büntető törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntetése akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalmokeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntetést csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának

feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁶ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tetten is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁷, indikátorok vizsgálata alapján

3 A módszertanunk lényegében változatlan a monitoringtevékenység 2013 májusi megkezdése óta. A módszertant Barna Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

4 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

5 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

6 A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

7 Ezeket a *Módszertan* későbbi részében mutatjuk be.

döntünk arról, hogy az adott tettnek lehet-e antiszemita a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud, vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány korábban említett huszonegy órás telefonos forródrótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tévé és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban

olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlöletesemények; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöletcselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.

⁸ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.
- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen akár büntetőjogi következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszt-tagadás.

A másik kategorizáláskor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10-12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testisértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghalhatnak
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás

- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmazás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹⁰ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCSLEKMÉNYEK 2017. OKTÓBER

A Tett és Védelem Alapítvány októberi monitoringtevékenysége nyomán nem azonosított gyűlöletcselekményt.

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLETCSSELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring-
tevékenysége során 2017 októberében há-
rom olyan esetet azonosított, amely nem
képezi részét a statisztikának, mivel ahogy
a módszertani fejezetben leírtuk nem vi-
lágosak az eset körülményei, illetve az elkö-
vető kiléte ismeretlen maradt. Az esetek a
rongálás kategóriájába tartoztak.

RONGÁLÁS

*Mocskolódo felirattól tisztított meg
egy buszmegállót a TEV*

Forrás: Tett és Védelem; 24.hu

2017. október 11. Állampolgári bejelen-
tés érkezett a Tett és Védelem Alapítvány-
hoz. A bejelentés egy fényképet tartalma-
zott a Gazdagrét nevű Facebook-csoport-
ból, amely a Kaptárkő utcai buszmegállót
ábrázolta, aminek a burkolatára festékszó-
róval ezt a feliratot firkálták: "Pusztulj ro-
hadt zsidó Soros!".

forrás: Tett és Védelem

A Facebook-poszt alatti kommentekből
kiderült, hogy a gazdagrétiak már több he-
lyen jelezték ezt a mocskolódo rongálást, de
érdemi választ vagy intézkedést nem tapasztal-
tak. Alapítványunk munkatársai szak-
értő segítségét is kérték. A professzionális
eszközökkel és szakértelemmel újra tiszta
lett a buszmegálló. A tisztítás nagyjából egy
órát vett igénybe. Ezalatt többen is odajöt-
tek munkatársainkhoz, és kifejezték örö-
müket és köszönetüket. Jó volt megtapasz-

talni, hogy a zsidózás és a gyűlöletkeltés
ekkora ellenállással találkozik, és örömteli,
hogy sokan vannak, akik tenni is hajlandó-
ak a fizikai és a mentális mocskolódozás ellen.

A 24.hu is cikkezett az eseményről, meg-
említve, hogy a bejelentő magánszemély
levelet kapott a BKK-tól, amelyben nem kis
meglepetésre azt írták, hogy „Kaptárkő utca
megállóhelyen a graffitik eltávolításáról a BKV
Zrt. munkatársai gondoskodtak.” Mivel a 24.hu
munkatársa tudott Alapítványunk cseleke-
detéről, megírta cikkében a nem túl elegáns
tájékoztatást. A BKK a cikk után tájékoz-
tatta a 24.hu-t, hogy az ügyben „félreértés
történt, az említett megállóban a felfestést
valóban egy civil szervezet takarította le.”
Hozzáadték: „a BKV és a társaság szerződött
takarító partnere is végzett takarítást az emlí-
tett megállóban (...). Ez okozhatta a félreértést.”

*Náci falfirkákat fújtak az ELTE
jogi karának egyik épületére Budapesten*

Forrás: oktatatas.atlatszo.hu

2017. október 15. Szélsőséges graffitik ke-
rültek fel az ELTE jogi karának Kecskeméti
utcában található B-épületére október 15-
ére virradóan. Az ismeretlen elkövetők nem
voltak túl egyértelműek, ugyanis a „Gyertek
németek!” felirat után egy „Éljének a cigá-
nyok” felirat következett, majd egy „Hitler”,
„Orbán”, „Németek”, Orbán neve alatt „Ro-
mán” és „Cigány”, egy túldoldali tartóoszlo-
pon pedig egy komikusan elrontott horog-
kereszt alá került fel az „Orbán haza” felirat.

forrás: oktatatas.atlatszo.hu

*Obszcén, kirekesztő feliratokkal
volt tele a Gyerekasúttól a hűvösvölgyi
nagyrétre vezető út*

Forrás: 24.hu; 444.hu

2017. október 22. „Végig a kisvasúttól a nagyrértig vezető úton, az összes pad és tábla ki van dekorálva” számolt be a 444.hu egyik olvasójára hivatkozva, hozzátéve, hogy sokkoló volt a látvány Budapest egyik leg-

népszerűbb kisgyerekes sétaútvonalán. Az észlelő képeket is mellékelte beszámolója mellé. Az antiszemita, Soros Györgyöt és migránsok ellen gyűlöletet keltő feliratokat az írása módja alapján egyetlen személy készíthette.

Még aznap délután a II. kerületi önkormányzat, Szövetség a II. kerületért frakció tagjai kivonultak, hogy lefessék a gyűlölködő feliratokat.

forrás: 24.hu

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

A holokausztban meggyilkolt magyar zsidók 80 százalékát azonosították

Forrás: MTI; mno.hu

2017. október 20. 485 ezer embernek, a holokausztban meggyilkolt magyar zsidók mintegy 80 százalékának nevét és adatait sikerült az elmúlt tíz évben azonosítani a jeruzsálemi Jad Vasem Intézetben írta a Háárec című izraeli újság internetes változata.

2007-ben a mintegy hatszázezer magyar zsidó áldozat hozzávetőleg 40 százalékának tudták a nevét és az alapvető személyes adatait, de tíz év alatt megkétszerezték a számukat, újabb 225 ezer embert sikerült azonosítani. Az áldozatok döntő többségét, a vidéki Magyarország 435 ezer zsidó lakosát röviddel Magyarország német megszállását

követően, 1944. május 15. és július 8. között szállítottak ki az országból, a magyar hatóságok közreműködésével.

Maguk hozták létre a névsort az archívumok összevetésével és a legmodernebb adatgyűjtési eljárások alkalmazásával. Magyarországon és a környező országokban mintegy húsz kutatót foglalkoztattak. Mindent átvilágíthattak Magyarországon a Magyar Nemzeti Levéltártól a kisvárosok irattárán át a zsidó közösségek dokumentumaikig.

A Jad Vasem adatbázisában a holokausztban meggyilkolt mintegy hatmillió zsidó közül nagyságrendileg 4,7 milliónak őrzik a nevét. 1954-ben kezdték az áldozatok összeírását a túlélő rokonság által kitöltött tanúságtételi nyomtatványokkal, amelyeken ma is be lehet jelteni akár az interneten is a megöltek adatait.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Ítélet egy holokausztagadó ügyében

Forrás: MTI; 24.hu;

2017. október 8. Holokausztagadással vádol az ügyészség egy férfit. Az ügyben megismételt eljárásban októberben megszületett az elsőfokú döntés: a vádlottat nemzetiszocialista rendszer bűnei nyilvános tagadásának büntetében találták bűnösnek és 300 óra közérdekű munkára ítélték.

A Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség 2013 júniusában benyújtott vádirata szerint a vádlott férfi 2012. június 17-én a XIV. kerület, 56-osok terén a „Horthy Miklós kormányzó becsületéért” címmel

meghirdetett nyilvános demonstráción nyitóbeszédet mondott. A vádlott a beszéde során az összefüggő szövegkörnyezetből kiragadva, különböző idézeteket olvasott fel egy ismert műből, mely kiragadott idézetekkel azt próbálta igazolni, hogy nem volt holokauszt. Ezt követően a kb. 50-70 fős hallgatóság előtt emelt hangon többször ki is jelentette, hogy nem volt holokauszt állt a vádiratban.

Az ítélet nem jogerős. Az ügyész súlyosbításért fellebbezett, míg a vádlott és védője felmentésért, illetve másodlagosan enyhítésért tájékoztatott a Fővárosi Főügyészség hétfőn.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Ebben a hónapban e fejezetbe tartozó hírt, eseményt nem detektált Alapítványunk.

EGYÉB HÍREK

A gyűlöletbeszéd megfelelő kezeléséről tanácskoztak rádiós szakemberek
Forrás: klubradio.hu

2017. október 12. Hogyan lehet és kell a migráció, vagy éppen a mindenfajta nemzeti, vallási kisebbségek problematikájáról beszélni a médiában, mindenekelőtt a rádióban? Erről készített egy kézikönyvet és erről tartott konferenciát Brüsszelben az Európai Parlament épületében „Az etikus újságírók a gyűlöletbeszéd ellen” nevű szervezet.

Több mint 160 rádió vesz részt a projektben, ezeket a rádiókat 6-7 millió ember hallgatja – mondta Guillaume Buteau a projekt vezetője. Mint kifejtette: itt elsősorban a sztereotípiák, az általánosítások elkerüléséről lenne szó, hogy például észrevegyük: nem egy, hanem több muszlim, zsidó, vagy cigány közösség él közöttünk. A kézikönyv viszonylag röviden, áttekinthetően és érthetően vázolja fel mindezt.

Néhány kommunikációs szakembernek feltűnt, hogy az utóbbi néhány évben fősodorbeli, sőt a liberális média is elmozdult jobbra, a rasszista, idegengyűlölő beszéd felé. Kezdetben empátiával kezelték a menekülteket, nehéz helyzetüket, kiváló beilleszkedésüket hangsúlyozták. A kép nagyon pozitívnak tűnt. De ez is egy sztereotípiavolt, amely azután átfordult az ellentétébe – hangsúlyozta a németországi Pia Masurczak. A fordulópontot a 2015. decemberi kölni események, a nők tömeges molesztálása és kirablása jelentette – bár, hogy pontosan mi is történt ott, arról még mindig nagyon kevés tény áll rendelkezésre.

Magyarország helyzete a migránskérdés táralása terén eléggé speciális. *„Két valóság létezik. Elég sok ember attól fél, hogy vallásuk, kultúrájuk, munkájuk, házuk veszélyben van. A másik oldal meg rosszul érzi magát, hogy Magyarország nem tanúsít szolidaritást a migránsokkal szemben”* – mondta Vicsék Ferenc a Civil Rádióból és bemutatta a magyar migránsellenes, Soros-ellenes kampányo-

kat, a konzultációkat, az óriásplakátokat és a mindent elöntő kormányzati propaganda-kampányt.

A Corvin közben emlékezett 1956-ra az Erő és Elszántság nevű új szélsőséges szervezetre
Forrás: 24.hu;

2017. október 23. Az Identitesz és a Bettyársereg politikai szárnyának egyesüléséből nemrég létrejött Erő és Elszántság nevű szélsőséges szervezet is megünnepelte 1956-ot a Corvin közben. A 24.hu videóriportjában azt kérdezte, hogy szerintük vajon mitől kell félni? Tyirityán Zsolt szerint a beteges gondolatok ellen kell ma lázadni – mint a „melegpropaganda”. A szerveződések másik vezetője, László Balázs szerint a politikai korrektség és a neoliberalizmus ellen. Ők pedig ezekről az aktuális problémákról beszélnek, és ha nem foglalkoznának ezekkel, akkor „önként ugrunk be a szakadékba”. Egy, a Corvin közben megkérdezett szimpatizáns pedig ironikusan kifejtette, hogy az otthonszülést támogatja, *„cigányok Dél-India, zsidók Izrael, ennyi.”*

A Magyar Nemzeti Arcvonal az Iszlám Állam oktatófilmjét népszerűsítette
Forrás: zoom.hu; 24.hu; hvg.hu

2017. október 24. Mintegy 2000-2500 példányban készült el az a magyar narrációval és feliratokkal ellátott iszlamista propagandavideó, amit a szélsőjobbos-militarista Magyar Nemzeti Arcvonal (MNA) terjesztett – írta a Zoom. A *„Hogyan harcol az iraki ellenállás?”* című anyag egyfajta terroristaképző tananyag. A bevezetőben közli az MNA, hogy nem ideológiai állásfoglalás mindez, de tiszteletüket nyilvánítják azok felé, akik a „cionista hatalommal” szembeszálltak. A film bemutatja, hogy kell házilag bombát készíteni, hogy kell páncélozott járműveket megtámadni, miért és miként kell kivégezni az árulókat, kémeket, politikai vezetőket. A

videó egyértelműen az Iszlám Állam módszereit mutatja be, meglehetősen nyersen, vérrel, húscsúfokkal.

A Zoom idézte a radikális Tyirityán Zsoltot is, aki Pécsen 2014 elején beszélt hallgatóságának arról, hogy a film „*szakmailag nagyon klassz*”, „*sok mindent át lehet látni ezen keresztül*”, „*rendkívül jó a szellemisége*”. Ugyanitt Tyirityán hosszan elmélkedett a rasszista, fehér felsőbbrendűséget valló amerikai terroristák tetteiről is.

A cikke később reagált az Erő és Elszántság nevű szélsőséges szervezet is, amit Tyirityán vezet. Liberális rágalomhadjáratot emlegetnek, ami beszározni igyekszik a vezetőt „*a valóságot teljesen nélkülöző rágalmakkal*”. Azt üzenik a sajtóorgánumoknak, hogy ha Tyirityánról írnak, keressék meg előbb, mert hazugságokat nem fognak eltűnri.

Az MSZP-s Molnár Zsolt a hírrel kapcsolatban közleményt adott ki. A nemzetbiztonsági bizottság MSZP-s elnöke szerint vizsgálni kell a magyar szélsőjobb és a terrorista szervezetek esetleges kapcsolatát. Az ülés után azt mondta, nem tudják a titkosszolgálatok, honnan szerezte be a Magyar Nemzeti Arcvonal a hat órás oktatófilmjét, amit magyar narrációval és feliratozással terjesztettek évekkel ezelőtt. Azt mondta: a szolgálatok illetékesei zárt ajtók mögött megerősítették a Zoom.hu korábbi hírét, miszerint a rendőrgyilkosság gyanúsítottjaként előzetes letartóztatásban lévő Györkös István által alapított és irányított hungarista szervezet készítette és terjesztette szélsőjobb körökben az Iszlám Állam oktató- és propaganda-filmjét. Bár a film magyar változata még 2014 januárja előtt készült, azt a szolgálatok Molnár közlése szerint még nem tudták kideríteni – vagy legalábbis a bizottságot erről tájékoztatták –, hogy mikor és hogyan került az eredeti kópia az országba.

Megvonták a névhasználat jogát a „zsidózó” egyesülettől

Forrás: obuda.hu; Tett és Védelem; mno.hu

2017. október 27. A III. kerület képviselő-testülete megvonta a névhasználati jogot az Egyesület a Római-partért nevű szervezettől – olvasható a kerület honlapján. „Az egyesület korábban a közösségi médiában közölt nyíltan antiszemita és bizonyos csoportokat hátrányosan megkülönböztető bejegyzéseket, ezért méltatlanná vált a „Római” név további viselésére.” írta weboldalán a kerület. Szeptemberi jelentésében az Alapítvány is beszámolt róla, hogy az egyesület a Facebook-oldalára azt írta ki, hogy „Zsidó értelmiségiek egy csoportja gettóba akarja zárni a Római-parton a 70 ha-on lévőket!” Bár az egyesület a gettó hasonlatot már korábban is bevetette az alternatív, Nádaszi úti nyomvonalat képviselő természetvédőkkel szemben, ebben az azóta már törölt posztban tovább ment: meg is nevezte, kik azok a zsidó értelmiségiek, akiket falépítéssel vádol.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Ebben a hónapban nem volt az Alapít- szefüggésben sem kaptunk értesítést azok
ványnak hivatalos eljárásban kezdeménye- előremozdulásáról.
zett ügye, illetve korábbi ügyeinkkel ösz-

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	október 8.	Ítélet egy holokauszttagadó ügyében	Hivatalos és civil reakciók
2.	október 11.	Mocskolódó felirattól tisztított meg egy buszmegállót a TEV	További antiszemita gyűlöletcselekmények
3.	október 12.	A gyűlöletbeszéd megfelelő kezeléséről tanácskoztak rádiós szakemberek	Egyéb hírek
4.	október 15.	Náci falfirkákat fújtak az ELTE jogi karának egyik épületére Budapesten	További antiszemita gyűlöletcselekmények
5.	október 20.	A holokausztban meggyilkolt magyar zsidók 80 százalékát azonosították	Közösségi hírek
6.	október 22.	Obszcén, kirekesztő feliratokkal volt tele a Gyerekvasúttól a hűvösvölgyi nagyrétre vezető út	További antiszemita gyűlöletcselekmények
7.	október 23.	A Corvin közben emlékezett 1956-ra az Erő és Elszántság nevű új szélsőséges szervezet	Egyéb hírek
8.	október 24.	A Magyar Nemzeti Arcvonal az Iszlám Állam oktatófilmjét népszerűsítette	Egyéb hírek
9.	október 27.	Megvonták a névhasználat jogát a „zsidózó” egyesülettől	Egyéb hírek

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért. Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez! Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját! Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:
Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI. 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motíválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Szalai Kálmán ügyvezető igazgató, Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szerző: Dr. Róna Dániel kutatási igazgató, politológus,
a Corvinus Egyetem oktatója
Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Pásztor Tibor igazgató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának vezetője
Tatai Zoltán kutató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés
létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó
írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos
megjelölésével.

2017 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

+36 1 267 5754, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

